

НАВЧАТИ НЕ ЗА ПІДРУЧНИКОМ

ЕСТЕР ВОУДЖИТСЬКІ (США)

Викладачка журналістики й засновниця програми *Palo Alto High School Media Arts*, яка спрямована на розширення прав і можливостей студентства за допомогою засобів масової інформації (газет, журналів, щорічників, веб-сайтів, відеопродукції, фотографій, радіо й телебачення). 2002 року обрана Учителем року штату Каліфорнія.

2011 року отримала премію Чарльза О'Меллі від *Columbia Scholastic Press*. З 2013 року й досі є почесною науковою співробітницею в *MediaX* у Стенфорді. Почесна докторка Університету в Пало-Альто. Стала співавторкою популярного посібника про змішане навчання «Прорив в освіті: започаткування змішаного типу навчання в класі», що розкриває способи революціонізації освіти для потреб століття цифрових технологій. Матір Сьюзен Воуджитські, генеральної директорки *YouTube*; Джанет Воуджитські, професорки педіатрії в медичній школі *UCSF*; Енн Воуджитські, генеральної директорки компанії *23andMe*.

1984 року молода журналістка Естер Воуджитські прийшла до школи Пало Алто (штат Каліфорнія, США), аби навчати підлітків журналістики. Першим її бажанням було кинути школу, відмовитися від цієї роботи — адже все відбувалося зовсім не так, як вона уявляла. Був підручник, були тести, за якими обов'язково слід було перевіряти знання, і були учні й учениці, які відверто нудгували на уроках. Але одного разу Естер спало на думку: «Я журналістка, і я навчилася бути журналісткою, не прочитавши книжку про те, як нею бути, а просто займаючись журналісткою. То чому б дітям не зробити те саме?» І коли вона почала навчати за новими, власними методиками — ніхто навіть не помітив, що на заняттях із журналістики тепер підручник узагалі не розгортають.

За її власним зізнанням, нові методики є певною мірою інтуїтивними, але їхня ефективність перевірена часом і підтверджена досвідом

Естер Воуджитські під час проведення заняття

багатьох. Одна з перших випробуваних Естер методик полягала в тому, щоб узяти звичайну газету, обговорити, що саме потрібно зробити, аби створити її, а потім узяти й самим зробити все це — щоб отримати нову газету, написану в такому самому стилі, але зі своїми власними новинами. І ця методика принесла чудові результати. Заснована Естер Воуджитські 1984 року програма *Palo Alto High School Media Arts* починалася з газети на 6–8 сторінок, у створенні якої брали участь 19 учнів і учениць, а на сьогодні це найбільша схоластична медіапрограма в США, у якій 6 викладачів/-ок та понад 600 осіб працюють над дев'ятьма медіапроектами, а новий *Media Arts Центр* має загальну площу понад 2300 м².

Набуваючи дедалі більше досвіду у викладанні, Естер Воуджитські зрозуміла, що найкраще

працює змішане навчання — поєднання новітніх технологій із традиційними методами. Наприклад, половину уроку вона викладає матеріал у формі звичайної лекції, а решта часу надає учням для самостійної роботи з використанням електронних засобів, що допомагають у навчанні. При цьому діти повинні займатися не «імітацією роботи», а створювати щось насправді вартісне, цінність якого усвідомлюють самі школярі та що цінується суспільством. А в ідеалі, збираючись на урок, треба думати не «Я йду до школи», а «Я йду на роботу». Найважливішими компонентами всього цього процесу Естер вважає Довіру, Повагу, Незалежність, Співпрацю та Доброзичливість.

Варто докорінно змінити культуру, що панує зараз у класних кімнатах, змінити саме бачення ролі педагога. Учнівство має самостійно контролювати частину навчального процесу (Естер радить починати з того, щоб учні самостійно розподіляли 20 % усього часу, відведеного для навчання) — а більшість учителів/-ок навіть не можуть такого уявити, адже їх навчали викладати зовсім по-іншому. Але ж замисліться на хвилинку: які зміни відбулися за минуле століття

в науці, як розвинулася техніка, скільки новітніх технологій почали використовувати в найрізноманітніших галузях життя лише за останні кілька років. Зайшовши у школу, на урок, швидше за все, побачиш ту саму картину, що і п'ятдесят, і навіть сто років тому: педагог, походжаючи по класу, читає лекцію за темою уроку, діти вже навіть не намагаються вдавати, що слухають його. То хіба не варто здійснити переворот, революцію в навчанні, щоб на зміну цим традиційним методам нарешті прийшли нові, насправді ефективні технології?

Насправді неважливо, який саме предмет вивчають учні/-ці та чи пов'язаний він із тим, чим вони планують займатися в дорослому житті. Головне, що дають їм такі уроки, — упевненість у собі; вміння висловлювати свої думки; усвідомлення того, що вони зможуть навчитися будь-чого в житті, якщо тільки захочуть; розуміння: якщо хочеш навчитися щось робити, не обов'язково читати про це в підручнику, набагато важливіше та ефективніше просто почати робити це. А найважливіше, що може дати дітям школа, — віра в те, що вони здатні самі створювати своє майбутнє. ■

